

Stordalen overtar

Etter krigen var kvarteret på Kluksdal i drift noen få år, men ble i 1950 erstattet av et kvarter med 12 senger som ble bygget av Inga Stokke på Stordalsvollan i Stordalen, ikke så langt fra gården hun var født og oppvokst på. Det var da kommet bilvei inn i dalen, og Stordalsvoll kunne med bil nås i løpet av en halvtime fra Meråker. "Fjellelskere fra Trondheim og distriktene omkring kan nå Stordalen på få timer, og kommet dit har de fjellkranen omkring seg," heter det i årboken for 1951. "Hos Inga Stokke kan de være sikre på å bli godt mottatt og få godt stell, for hun har bygd huset bare for å ta imot turister. - - - Mose og gress vil dekke den gamle Stordalsveien, men vandringsmannen vil fremdeles velge de gjengrodde stier."

Ettersom Inga Stokke bodde i huset var kvarteret hos henne tilgjengelig hele året, og det var mange, både faste gjester og vanlige fjellvandrere, som trivdes hos Inga i Stordalen. En dansk familie kom for eksempel trofast tilbake gjennom nærmere 15 år for å tilbringe sommerferien sin der. Andre kom "vandrende om sommeren, på ski om vinteren eller pr. bil til alle tider", som det het i en hyldest til Inga i TTs årbok for 1981. Hun var da blitt 76 år gammel og hadde begynt å tenke på å trappe ned, noe som vakte bestyrtelse blant hennes mange venner, men forståelse også etter at hun i mer enn 30 år hadde sørget for mat og husly til alle dem som hadde banket på hennes dør. Mang en sliten vandrers hadde i løpet av disse årene "sett frem til et godt måltid, en hyggestund foran ilden i den koselige peisestuen din og en god natts søvn", som det het i den nevnte artikkelen.

I noen få år til holdt hun det gående, men i 1983 var det slutt.

I tillegg til kvarteret hos Inga Stokke kunne turister fra 1944 til 1961 også ta inn hos Petter Rotvold. På midten av 1980-tallet åpnet Nord-Trøndelag Turistforening et nytt kvarter – Bjørneggen – på Rotvold, og dette har siden dekket behovet for overnatting i Stordalen.

Sunndal

Som tidligere nevnt dro TTs nestformann Axel Sommerfelt og sekretæren Ludv. Schulerud i juli 1903 via Meråker og Sonvatna inn til Kvern fjellvatna for å se på hytta Kvittyten, som foreningen hadde fått i gave. Underveis tok de også en avstikker ned til gården Sunndalen, som ligger noen hundre meter oppe i lia på nordsiden av Sondalen, vel tre kilometer vest for det nedre Sonvatnet. Hensikten med denne "avstikkeren" var å undersøke om det var mulig å få opprettet et kvarter på gården. Årsaken var at flere av setrene omkring Sonvatna allerede var nedlagt, og at den som fortsatt besto, Gudåseter, også kunne lide samme skjebne. "Isaafald er der intet andet sted, hvor man kan faa logis i den øverste del af Sondalen end paa gaarden Sunndalen," skrev Schulerud i sin rapport fra turen.

På Sunndalen kunne de to konstatere at det fantes et rommelig losji på

Sunndalen Gård i Sondalen. Foto: Frk. Bårssen

gården. Mannen var ikke hjemme, men ifølge kona på gården ville han neppe ha noe i mot å motta turister etter foreningens takster. "Herom maa der da nærmere forhandles," skrev Schulerud. "Af mad er der forresten ikke andet end landskost at faa, saa der maatte vel til vaaren sendes op endel hermetik. Sundalen kunde blive udgangspunkt for ture til Skarvene, Bratbringen o. fl. fjelde."

Det skulle imidlertid ta sin tid, nærmere 30 år, før saken ble fulgt opp. Først sommeren 1931 kom det til forhandlinger med eieren av gården, Axel Sona. Forhandlingene førte til at det ble opprettet et kvarter med ca. ti senger og "med almindelig god landskost". Ifølge årsberetningen egnet kvarteret seg "utmerket som utgangspunkt for turer til Storskarven og de omkringliggende fjell, videre som utgangspunkt for turer over Stormoen-Storerikvoll til Sylene". Året etter omtales også Sunndalen som kvarter, men deretter faller stedet merkelig nok noen år ut av oversikten i årsberetningene over foreningens kvarterer. Vi må vel imidlertid anta at det også i disse årene besto. I årsberetningen for 1936 er Sunndalen gård i hvert fall på plass igjen, men nå riktignok med bare fem senger, noe som vel må tydes dithen at trafikken ikke akkurat var overveldende stor.

Våren 1940 arrangerte foreningens turkomité den 7. april - to dager før tyskernes ankomst - en tur med Meråkerbanen til Flornes, Sonvatna og Skarvene med 200 (!) deltakere. Rapporten fra turen nevner ingenting om overnatting, så vi må vel gå ut fra at det var en dagstur - å skaffe tak over hodet til så mange ville vel også ha vært vanskelig. Men mange ble i hvert fall på denne måten gjort kjent med Sondalen og kvarteret på Sunndalen.

Om Sunndalen under krigen står det ikke mye i årsberetningene, men ste-

det ble etter alt å dømme holdt åpent og tilgjengelig gjennom hele krigen. Opplysninger om besøket finnes imidlertid ikke. Og en eller annen gang mot slutten av 1940-årene ble det slutt på dette kvarteret - Sundalen er i hvert fall i 1950 borte fra oversikten over private kvarterer som TT har avtale med.

Fiskåhøgda

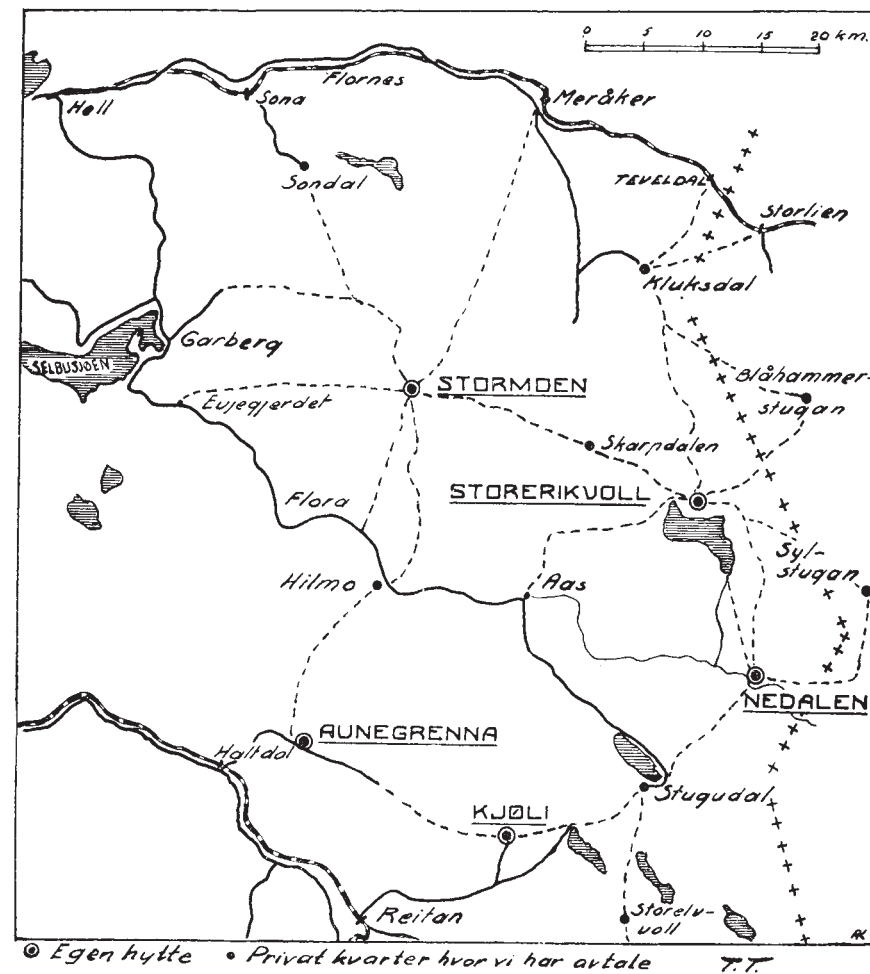
I 1899 søkte TT om et tilskudd på 700 kroner fra statsbidraget til turistformål for å bygge en mindre turisthytte ved Syltjønnna. "En saadan hytte oppe i det vilde fjeldparti vest for Sylene vil i høi grad bidrage som et tilknytningsspunkt til den svenske turisthytte i Endalen og give trakterne omkring Sylene ny tiltrækning," mente foreningen. Thomas Angells Stiftelser mente at søknaden om tilskudd "utvivlsomt vil blive indvilget". Noe tilskudd ble det imidlertid ikke, heller ikke da TT året etter gjentok søknaden "da man fremdeles er af den mening, at en sådan hytte vil være af betydning".

Noen hytte ved Syltjønnna ble det altså ikke noe av, men 94 år senere, i 1993, bygget TT en liten hytte kalt "Fiskåhøgda" litt lenger nord i det samme området. Hytta, som er tegnet av Jan Ivar Bruheim, er ikke en hytte i tradisjonell forstand, beregnet på overnatting, men en såkalt sikringsbu eller nødbu som kan brukes dersom man skulle komme ut for uvær, vinters-

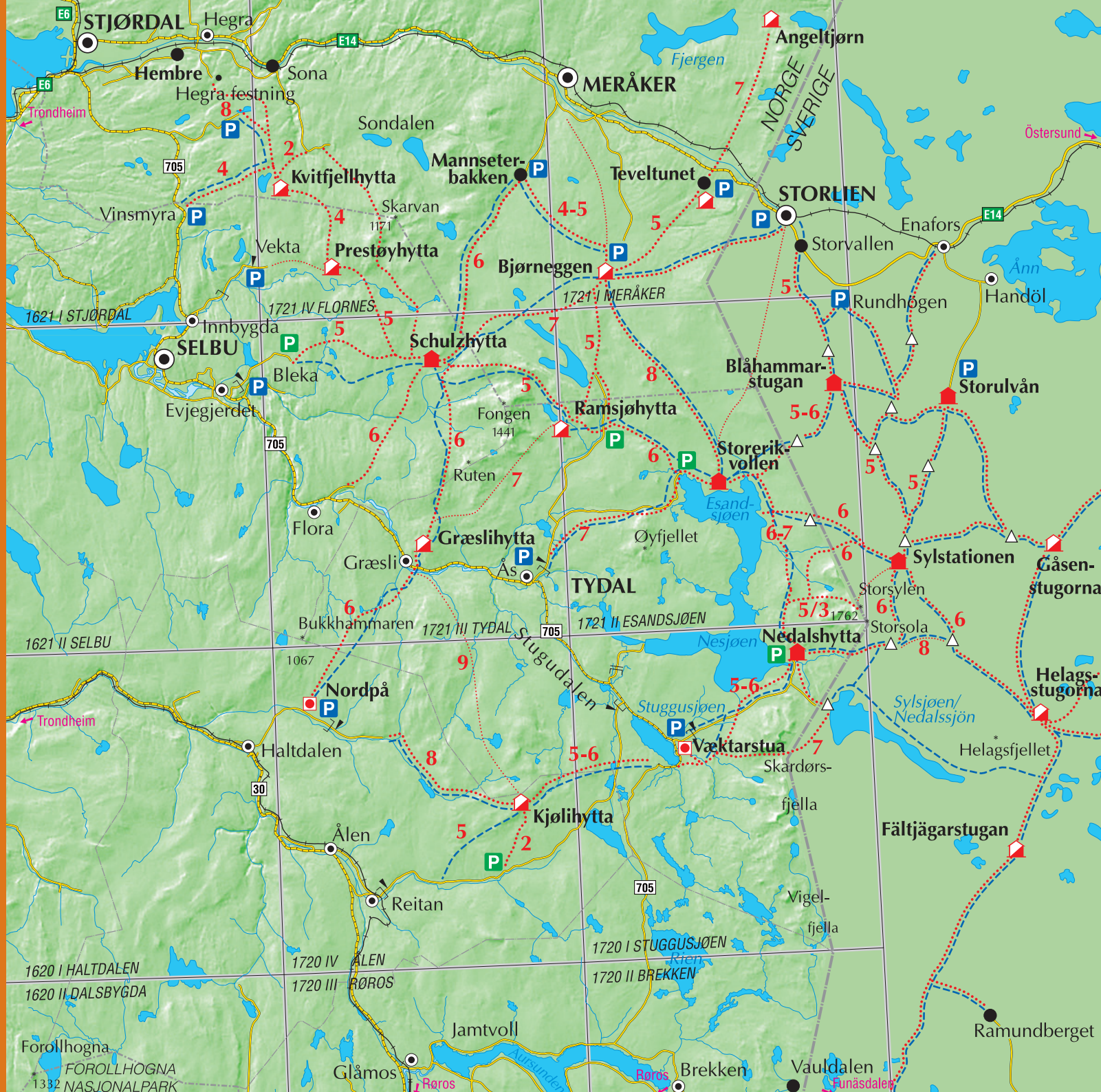

Sikringsbua på Fiskåhøgda. Arkitekt for bygget, Jan Ivar Bruheim, til høyre.
Foto: Erik Stabell

tid ikke minst. Den står derfor åpen og kan brukes også når været gjør det godt å komme innomhus mens turmaten inntas. Brukere av hytta oppfordres imidlertid til å sørge for at veden som brukes blir erstattet slik at det er brenne å finne der dersom noen i uvær virkelig skulle få bruk for hytta for å berge liv. Sikringshytta ligger helt inne ved grensen mot Sverige, og nødtelefonen som finnes i hytta, knyttet til det svenske sikringssystemet.

I løpet av årene fram til ca. 1950 var hytte- og rutenettet som vi kjenner i dag i stor grad etablert i Sylene. Siden den gang har Græslhytta erstattet Hilmo, Ramsjøhytta er kommet til og hytte- og rutenettet er utviklet nordvestover mot Stjørdal. Kartet er hentet fra TTs årbok for 1948.

Hytter og ruter

Planleggingskartet viser en oversikt over turisthytter og hvor det går merkede ruter i dette fjellområdet. Kartet vil være et hjelpemiddel for planlegging av turer og gir en god oversikt over valgmulighetene du har. Rutene i fjellet skal være merket med varder. Med jevne mellomrom er disse vanligvis påmalt røde T-er. I områder hvor det er lite stein, kan rutene være merket med staker. Vinterrutene er merket med kvister eller staker.

Merkingen kan variere noe, og enkelte ruter går i stiløst terreng. Husk også at snø kan dekke deler av stien og merkingen, særlig tidlig på sommeren og sent på høsten. Bruk av kart og kompass er derfor en viktig del av utstyret og en forutsetning for å ferdes trygt.

- Betjent turisthytte
- Selvbetjent turisthytte
- Ubetjent turisthytte
- Privat overnatting (rabatt for medlemmer)
- Rastehytte
- Annen overnatting
- Større sted
- Mindre sted
- .5. Merket tursti med gangtid i timer
- Ikke merket tursti
- Helårsmerket rute
- Anbefalt vinterrute
- Båtrute
- Hovedveg med nummer
- Annen veg
- Veg med buss
- Vinterstengt veg
- Jernbane
- Helårsparkering
- Sommerparkering
- Veg stengt med bom
- Veg med bomavgift